

Del af Statsseminarierne. De kunne der lære større Regelbundenhed og Orden, som ikke kan undværes, og de ville derigennem faa større Stabilitet i Forholdene i det hele taget. Jeg tror derfor, at der her en Vækselvirkning til Stede. Den ærede Ordfører mente, at man havde været saa forsørdelig haard ved Seminarierne efter 1857. Havde han jaagt 1867, vilde jeg ubetinget have kunnet slutte mig dertil, men nu er jeg ikke enig med ham. Jeg tror, at Seminariernes Blomstringstid netop ligger fra 1857 til 1867. Det var et Fremstridt, at man begyndte paa de treaarige Kursus; men først da man fik en efter min Erfaring mindre heldig Eksamensordning, kunde det den Gang ses, at der kom en mindre god Tid for Seminarierne og navnlig for Statsseminarierne. Den ærede Ordfører har dog vel ikke glemt de meget lidet smigrende Domme, som bleve fældede over Seminarierne i 1867? Lad være, at der var noget ubilligt i disse Domme, men der gaar dog sjældent Nøg af en Brand, uden at der er Ild i den, og jeg kan altsaa nok gaa ud fra, at der ogsaa var noget sandt deri. For ikke at vende tilbage til disse stagnerende Tilstande, vilde jeg ansæ det for ubetinget heldigt, at vi have kraftige, dygtige, livlige Frieminarier. Jeg vil haabe, at de maa kunne komme igennem med de ikke helt ringe Understøttelser, som de ville kunne faa Del i efter Vædringsforslaget under Nr. 18, endstønt, naar jeg ser hen til, hvad Statsseminarierne koste, nemlig 20—25,000 Kr., og sammenligner dermed, at der kun vil blive i det højeste 9,000 Kr. til Frieminarierne, kan det jo ikke nægtes, at det er en billig Maade for Landet at faa Lærere uddannede paa, og at der derfor turde være Grund til ikke at være for knap med Understøttelse til Elever under deres Uddannelse. — Jeg forstod Vædringsforslaget under Nr. 18 Litra a saaledes, at de 5,000 Kr., som de faa som et rentefrit uopfigeligt Laan, i Virkeligheden ere en Gave. Der staar saaledes, at hvis den paagældende nedlægger sit Seminarium, skulle Pengene betales tilbage. Man vil sikke sig imod, at naar vedkommende, som har faaet Understøttelse til Apparatets Anskaffelse, saa om kort Tid skal tage det med sig og sige, det er hans og nedlægge Seminariet. Man har villet sikke sig derimod,

og det kan jeg ikke have det mindste imod, men jeg tror, at det ellers ikke er Meningen, at Pengene skulle tilbagebetales, saa længe Seminariet er i Virksomhed. Det bliver altsaa realiter en Gave, naar ellers Forholdene udvikle sig, som man maa ønske de vilde udvikle sig. — Jeg skal endnu kun omtale Vædringsforslaget under Nr. 2, som jeg sætter særlig Pris paa. Jeg kunde ikke være med til at stavnsbinde Eleverne, saaledes at de ikke maatte gaa fra det ene Seminarium til det andet, hvad der, som den ærede Ordfører udviklede, kunde blive nødvendigt, i. Eks. naar Elevens Forældre flyttede. Man kunde ogsaa tænke sig det Tilfælde, at en Seminarist var kommen paa et Sted, hvor han ikke havde godt af at være, og hvorfra han helst maatte flyttes til et andet Seminarium. Det vil derfor ikke være rigtigt at umuliggøre en saadan Flytning. — Ligeledes sætter jeg Pris paa, at Folk med almindelig Forberedelseseksamen kunne gaa ind i 2den Klasse. Det er sjældent, at Studenter gøre det, men det er ikke saa sjældent, at Folk med Forberedelseseksamen gaa ind i 2den Klasse. Jeg var i sin Tid imod Anordningen af August 1881 om, at de, som havde almindelig Forberedelseseksamen, skulde være stillede saaledes, at det kom dem til gode paa den Maade, at de betragtedes, som om de havde første Del af Skolelærereksamen. Det var jeg imod, fordi det i Virkeligheden førte til, at Lærerskanden blev rekruteret paa en mindre heldig Maade, og den Uddannelse, Præliminariesterne have faaet i Historie og enkelte andre Fag, var ikke fyldestgørende, men det er der her ikke Tale om. Her er ikke Tale om, at de skulle slippe for første Del af Eksamen. Her er kun Tale om, at de gaa op i anden Klasse, hvorefter de maa tage første Del, og man tør vel gaa ud fra, at de som Regel ville være bedre forberedte end dem, der kun have været paa Seminariet i et Aar. Desuden have de lært et Par fremmede Sprog, det vil sige, de have faaet nogen Undervisning dert og ogsaa taget Eksamen dert, og det vil komme dem til gode, navnlig naar de blive Kjøbstadlærere eller Faglærere ved Realskolerne og andre Skoler og derhos har det jo ogsaa her nogen udviklende Betydning for dem selv, at kunne fremmede Sprog. Jeg tror derfor,